

330. Odpojení nemocného od podpůrných přístrojů

Přišla mi taková praktická otázka, která by mohla zajímat více lidí. Proto se nad ní zkusím zamyslet:

Otázka zní: *Poslední dobou se zabývám otázkou, jestli bych v případě postižení mozku, při případném úrazu, mám na mysli mozkovou smrt, mohla zplnomocnit své potomky tím, aby mně nechali odpojit a já mohla odejít... Přemýšlím, **jestli by to nebyla z pohledu řádu stvoření sebevražda**. Napsala jsem poslední vůli, ale tato otázka mne stále nenechává v klidu...*

Nejdříve bych rád objasnil pár bodů, ve kterých mám poněkud jiný pohled na věc, než někteří čtenáři a věřící.

Ten zásadní bude, jak brát člověka, který má omezené vnímání okolí. Mezi některými čtenáři je rozšířený názor, že mentálně postižený člověk je na tom „duchovně velice dobře“, protože mu nefunguje mozek a tak mu odpadl zásadní problém člověka na Zemi. Protože moc „nemyslí“, tak jen „cítí“, je tedy velmi, velmi „duchovní“. Ostatně totéž si jmenovaní myslí o opilcích, dost možná i fetišcích. Jsou to všechno, podle nich, čisté duše...

Asi každý čteme jinou knihu, nebo že bychom ji jenom úplně jinak chápali? Možná ano... Já jsem to pochopil tak, že vnímání světa jde přes orgány těla k přednímu mozku, pak k zadnímu a pak ke sluneční pleteni, což je teprve orgán vedoucí vjemy k duši. Když přední mozek nefunguje, je odstraněna „vstupní brána“ k vnějšimu světu. Přijímat pozemské vjemy rovnou zadním mozkiem, bez předního nejde. Pochopitelně záleží na druhu poškození předního mozku, takže nelze tu situaci zevšeobecnit, ale musela by se posuzovat případ od případu. Jak tedy člověk v kómatu vnímá okolní svět? Je to pro něj nějaká „výhoda“, že je v kómatu?

Pro mne je tento stav přibližně podobný spánku - duše může prožívat nějaké děje, které se mohou zrcadlit ve snech, ale nejsou to děje vyplývající ze současného prožívání pozemského okolí. Ve snu můžeme prožívat minulé pozemské děje, ale ne přítomné k danému okamžiku. Tedy děje vnímané orgány mozku / oči, uši, hmat/. Spisovatel Jack London napsal téměř celou knihu o jevu prožívání duše při ochromeném těle / Tulák po hvězdách/. Není to tentýž případ, ale je mu svou podstatou podobný. Člověk velmi pevně spoutaný do svěřací kazajky po nějaké době upadá do stavu bezvědomí. Postava z knihy v tomto stavu opakovaně putuje v duchu různými krajinami, situacemi a prožitky. Prožívá své minulé inkarnace nebo je to takto alespoň podáno. S jeho pozemským životem to nemá velkou souvislost / spíše žádnou/. On tak neřeší pozemské úkoly, které mu přinesla inkarnace, neřeší vliv okolí a podobné děje, které s inkarnací přímo souvisí. Přesto, že takto v duši prožije mnohé, nemá to moc co do činění s jeho pozemským životem...a kromě úniku mysli z temné pozemské reality mu to nic nepřináší.

Člověk v kómatu, podle mého, tedy nemá žádný velký užitek ze svého okolí, přesto, že jeho duše žije svým vlastním životem, možná dokonce i velmi rušným. Proto ze své inkarnace nemá valný užitek. Jediný, kdo v této situaci z ní může mít užitek, jsou **blízcí** lidé, kteří se o nemocného starají, prožívají své citové zážitky, trápí se, snaží se, doufají, zoufají, a ...milují. A často i ti, kteří milují nemocného, si

tiše přejí, aby toto trápení už pro všechny skončilo... Z tohoto úhlu pozorováno, by stav nemocného mohl být pro příbuzné nějak užitečný. Můžeme z toho ale vyvodit, že by tedy bylo správné člověka v kómatu udržovat jakkoliv dlouho v tomto stavu? V nesčetných variacích našich inkarnací mohou jistě být i případy, kdy člověk přichází proto, aby druhým svým žalostným tělesným stavem pomohl nějakým, možná i podobným způsobem. Není to však obecně běžný způsob, spíše bude výjimečný. V uvedeném, zvláštním případě je postižení člověka hlavní náplní jeho inkarnace. Buď je to odpykání nebo z lásky ke druhým dobrovolně přinesená oběť - případně obojí.

Položme si však zcela základní otázku. Co je hlavní náplní každé inkarnace člověka? Jeho vlastní vývoj... Proto musí vše hodnotit v první řadě z tohoto hlediska. Jistě k tomu hledisku patří i rozvazování pout, odpykávání, apod., ale to jsou jen dílčí úkoly, které nakonec vždy vedou k hlavnímu cíli - vývoji.

Lékařská věda dospěla ke zvláštnímu stavu a krédu - „zachraň život za každou cenu“. Je jedno, jestli ten zachráněný život přinese zachráněnému jen jakousi tupou vegetaci, jestli mu zabrání v pokračování vývoje někde jinde, jestli mu odebere příležitost pokračovat ve smysluplném životě na onom světě. Záchrana života z dnešního pohledu má jediný cíl - udržet pacienta ve stavu, kdy nelze konstatovat smrt, udržet člověka zde, i když by měl jen tupě a beze smyslu vegetovat na Zemi. To vychází z nepochopení smyslu existence člověka a úplném popření pokračování života po pozemské smrti...a samozřejmě se k tomu, žel přidává „ekonomika“, při které se na takto „přeživším“ dá pořád vydělávat na „výkonech“, lécích a kdo ví čem ještě. Z hlediska lékařského je tedy „výhodné“, aby člověk ještě žil/nežil, než aby zemřel. Z hlediska pokřivené morálky a nepochopené „lidskosti“ je správné člověka držet v kómatu, protože PO NĚM už přece NIC není - je tedy pro okolí i pacienta „lepší“ lidská polomrtvola, než úplná mrtvola. U polomrtvoly je navíc naděje na „vzkříšení“.

Náš pohled na problém by měl být jiný, hlavně dlouhodobý, sahající daleko za pozemskou smrt - to věda nemůže a nechce. Z pohledu celkové vývojové cesty člověka je jistě „lepší“, když žije plným životem, v němž shromažďuje různé poznatky, vyhodnocuje je a tak má možnost utvářet svou osobnost žadaným způsobem, než když tupě leží, spoután v jakémkoliv projevu ven i dovnitř. Je samozřejmě užitečný život v radosti, ale i v bolesti. Život příjemný i nepříjemný. Život ve zdraví i v nemoci. Ale život / spíše jen existence/, kdy je duše odřezána od vnějšího světa, mi připadá jako dost „prázdně nevyužitý“. Myslím si, že obecně je pro téměř každého lepší být odpojen, než být připoután ke zcela nefunkčnímu tělu. Je to, podle mne, účelnější nejen pro člověka duchovního, ale dokonce i pro materialistu. I on může po odpoutání prožívat více, než když je přikován k polomrtvému, nevnímajícímu tělu.

Namlouvat si, že když budu spoután v komatózním těle, mohu tím cosi odpykávat nebo pomáhat druhým - to je také mé rozhodnutí, které bude do nějaké míry zákony stvoření respektováno. Chci být spoután - budu spoután. Ten výjimečný případ, že by to bylo k užítku nějakým příbuzným, by musel být dán zcela zvláštními vztahy mezi všemi zúčastněnými. Uvažujeme zde o případech, kdy se člověk normálně žijící, dostane do kómatu nějakým jevem - nemoc, úraz. Neuvažujeme případy, kdy je člověk postižený od narození, tam to bude velmi zřejmě projev karmických událostí. Tam bude pravděpodobně i okolí do této situace plánovaně zahrnuto. U úrazu a nemoci v běhu života nebo ve stáří, nemusí být vazba na příbuzné tak moc zákonitá. Nicméně, právě v těchto případech, kdy má člověk již za sebou nějaký zřetelný kus života a tím i prožité různé mezilidské vztahy, by měl být schopen určit dopředu, jestli by taková „oběť“, kdyby zůstal ze své vůle dlouhodobě v kómatu, by

byla někomu nějak skutečně duchovně prospěšná. Uvažujeme o zcela konkrétní situaci, tak, jak ji tazatelka uvedla: Zdravý člověk plánuje, jestli zanechat příbuzným pokyny, aby jej v takovém stavu odpojili a nechali tak jeho duši pokračovat dál. Nebo jestli dovolí, aby jej příbuzní a ošetřující personál nechali zadržet v polomrtvém těle, protože se to bere tak, že *jen toto je správné a lidské*. Pokud se tento člověk, ještě při smyslech a vědomí chce o této budoucí situaci rozhodovat, musí si poctivě rozvážit, jestli to, že nebude pokračovat ve své vývojové cestě, není vlastně hříchem v jeho vývoji. A jestli tento hřích bude vyrovnán a smazán tím, že se obětuje pro druhé. Teoreticky si dovedu takou oběť představit, prakticky si ale myslím, že bude tak zřídka, že ji nyní nemusíme uvažovat. Jen ji chci pro pořádek uvést do celého výčtu možností.

To je tedy jeden aspekt této otázky. Druhým je obava, že by žádost o odpojení duše od nefunkčního těla mohla být řádem stvoření **chápána jako sebevražda** a tak se stala „**hříchem**“.

Začněme tím, co je v nás vryto, třeba dnes nevědomým, „křesťanským pohledem“, který jsme získali v některých svých předchozích inkarnacích. Jde o pochopení pojmu „**sebevražda jako hřích**“. Tento pojem je chápán dogmaticky, jako něco zcela neměnného a nezávislého na situaci a okolnostech. Když člověk sám ukončí svůj život - je vždy sebevrahem, a proto je vždy hříšníkem. V křesťanském pojetí jsou mu odepřeny „svátosti“ a požehnání i po smrti... Zvláštní, i když pochopitelné, je příliš úzce omezené chápání tohoto pojmu. Vždyť člověk, který žije nestřídmě, má různé zlovyky, které tělo poškozují - je vlastně také sebevrahem. Někteří církevní věřící by se jistě do této formulace „vešli“, ale přesto se za sebevrahy ani v nejmenším nepovažují, ale tvrdě je odsuzují...

Jak jsem již uváděl v jiných úvahách - na okolnostech, při kterých si člověk sáhne na život, ZÁLEŽÍ, ony zcela mění hodnocení toho činu. V Biblickém, církevním pojetí není „důvod skutku“ vůbec zohledněn a je to chápán „univerzálně“, ač z pohledu řádu stvoření není nic fundamentálně nehybného, statického a vždy stejného. Vše je pohyb a různé reakce na děje vyvolávají různé výsledky. Jsme lidští duchové, dočasně obývající pozemská těla. O ta se máme správně starat, vážit si jich, pečovat o ně. **Ale NE na úkor duše, která je hybatelem a obsahem těch těl. Pokud zachování těla za každou cenu, bude zmrzačením duše nebo jejího vývoje, pak je to špatné rozhodnutí...** Vezměme případ, který je dnes velmi rozšířen. Žena je unesena a držena násilím v prostředí, kde je dlouhodobě znásilňována, současně krmena drogami a cíleně tak vedena k úplné degradaci všech pojmů vztažených ke slovu člověk a lidskost. Nebylo by pro její duši lepší, kdyby zvolila „**sebevraždu těla**“, **aby si zachovala „neposkvrněný život duše“**? Protože takový způsob pozemského života poničí její duši na velmi dlouhou dobu, možná ji dokonce úplně strhne z její cesty.

Nebo jiný příklad. Transplantace jsou stále populárnější, a jak narůstají technické možnosti k provedení takové operace, tak zájem narůstá. I díky propagandě a reklamě, která nezmiňuje negativní věci s tím spojené, ale manipulativně předvádí jen „úžasný“ výsledek. Trend jde tím směrem, kdy bude transplantace běžným úkonem pro každého...jen je potřeba zajistit „ty náhradní díly“. Existuje o tom nějaký utopistický film, který však dnes už začíná zachytávat realitu. V tomto filmu si lidé běžně nechávají měnit orgány, ale protože na to běžný člověk nemá dost peněz, dostane je „na dluh“. Ten pak není schopen splácet a tak je zvláštními agenty přepaden, rozkuchán a ponechán, aby „pošel“... Před pár desítkami let naprostá utopie, dnes už velmi reálná představa. A zkusme maličko předběhnout dobu... Představme si, že by skutečně taková doba nastala a z ní by vyplynula nutnost vykuchat každého zesnulého a rozprodat ho na díly. A taková potřeba by vyvolala „zákonnou normu“, už by se nikdo neptal, jestli „smí“, ale zákon by určily, že každý bude vykuchán. A

tak by člověk mohl být postaven před volbu, jestli před tím utéct někam do pustiny a tam zemřít, což by se dalo vzít jako sebevražda, nebo se nechat rozkuchat a pak být po pozemské smrti připoután k několika nositelům mých orgánů. Taková „sebevražda“ mi pak nepřipadá jako hřích, ale jako ochrana duše a vývoje člověka...

Sebevraždou ve smyslu Desatera je „nevážení si života“. Do toho lze jistě zahrnout sebevraždu z nudy, přesycenosti životem, zklamání z toho, že život není takový, jak bych si přál a podobné důvody. Vlastně by se do toho daly zahrnout i různé nectnosti, které bez pochyb tělo ničí - alkoholismus, drogy, adrenalinové sporty, hazardování životem při různých nebezpečných zábavách, které končí smrtí, apod. Naopak usmrcení sebe sama proto, abych se vyhnul dlouhodobému týrání své duše, extrémním situacím, v nichž bude duše poznamenána nějakým skutečně tristním a dlouhodobým zážitkům, bych do té kategorie, jak ji chápe Desatero, vůbec nezahrnoval. Jistě je každé usmrcení vlastní rukou, dokonce i jen takové rozhodnutí, možno nazvat „sebevražda“, ale popud k ní zcela mění „hodnotu“ toho činu. Vlastně by se **v těchto odůvodněných případech** dalo pojmenování poněkud překvalifikovat. Když vím, že jsem duch, který dočasně obývá tělo - nemohu říci, že je to „sebevražda“, já přece nevrážím „sebe“ - svého ducha, ale odložím dočasnou schránku. Je to tedy „zabití těla“, „zničení těla“, ale ne „sebevražda“.

Je tu však další aspekt. Jestliže člověk zabije své funkční tělo, musí to vždy být spravedlivě hodnoceno z vyššího hlediska smyslu a účelu. Odpojení chudáka od přístrojů je naprosto jiná situace. Sebevražda obecně je děj, který míří proti přirozenému běhu věcí. Pak záleží na okolnostech, jestli je to čin na záchranu duše, nebo čin pohrdání tělem a podle toho je to pak čin špatný nebo záchranný. Odpojení **jde však proti NEPŘIROZENÉMU stavu**, který byl vyvolán nechápajícími lidmi. Když má člověk poškozenou nějakou část těla a je nahrazena pomůckou - protézou, pořád tělo, jako celek zůstává nástrojem duše tak, jak to bylo Řádem stvoření zamýšleno. Když však tělo už nemůže být duší udrženo „na živu“, pak má být duše uvolněna. Tělo „udržované přístroji a ne duší“ v jakémisi vegetativním stavu je jev **zcela mimo „řád věcí“**. **Proto ukončení tohoto nepřirozeného stavu není činem proti Řádu, ale naopak návratem zpět do Řádu**. Jen to vždy musí být rozhodnutím, které vychází z „pochopení řádu a systému stvoření“, ne z lidských zvyků a názorů. Ty téměř vždy jdou mimo tento řád.

Přirozený stav je, že od těla, které už není schopno činnosti, se duše uvolní.

Nepřirozený je, že toto nefunkční tělo je UMĚLE udržováno ve stavu, kdy duše NEMŮŽE ODEJÍT.

Je jasné, který z těchto dvou stavů je hříchem a který není. Měli bychom konečně překročit různá naučená společenská a náboženská „pravidla“, protože ona nevychází ze znalosti řádu stvoření a ze smyslu naší existence. Náš pohled na cokoli by měl jít daleko za tyto omezené „tradice“, které dokonce ani v náboženstvích nechápou duši člověka správně.

Tazatelka přece sama ve své otázce správně napsala: ...aby mně nechali odpojit a já mohla odejít...

Cítí tedy správně, že **duše CHCE** od zničeného těla **ODEJÍT**, ale my přemýšlíme, jestli jí v tom **máme zabránit**, protože...někdo to říkal, někde to psali, kdekdo si to myslí, co by řekli lidi...atd. Proč se budeme spoutávat tím vším, když přece cítíme, že ...je správné odejít. Naslouchejme víc svému duchu a nenechme se mást lidskými zvyky a názory. Ten DUCH, to jsme přece MY!

A smyslem naší existence je **NÁŠ VÝVOJ**, smyslem existence jiných je pak **JEJICH** vývoj a ne náš.

Nástrojem vývoje je CESTA, POHYB. Nástrojem smrti je nehybnost, ulpívání, spoutanost...přikování živé duše k mrtvým „věcem“, pojmům nebo i neživému tělu.

-ZF-

Reakce čtenáře:

S novou úvahou plně souzním...

Mám tuto zkušenost při umírání maminky v 88 letech. Lékař, starý, velmi vlídný a zkušený, mi vysvětlil, že její hlavní orgány nejsou schopny bez přístrojů dále pracovat... Požádala jsem ho, aby ji uměle neudržovali při životě, protože ona si to tak přála a já jsem s tím také souhlasila... Lékař se přede mnou uklonil doslova až k zemi, byl dojatý a říkal, že si toho velmi váží, že jsme se potkali, že jsem bílá vrána... a dále mluvil tak, jak i Vy píšete... a spolu jsme si rozuměli... A maminka tiše zemřela během jednoho dne...

Následující příspěvek od pana Jendrichovského otevírá další roviny, kdy je nutné vždy důkladně zvažovat, co je skutečnou pomocí ve smyslu Božího řádu a kdy je to jen něco, co sice myslíme „dobře“, ale žádným skutečným dobrem to vlastně není.

Reakce 2:

Pri prečítaní Vašej úvahy som si spomenul na odchod mojej mamky.

Moja teta išla do Bardejova do nemocnice za mojou mamou a jej povedali, že moja mama má otravu krvi a je umelo vyživovaná pri živote dýchacím prístrojom, ktorý za ňu dýcha. Keďže mám dar pri vkladani rúk sa napojiť na žiarenie Pani Márie, Ruže Svetla, som skúšal v nemocnici položiť ruky na pozemskú schránku mojej mamy v koncentrácii na Pani Máriu. **Moja mama pod prístrojmi, delíriu, sa voči tomu silou - mocou bránila.** Na ďalší deň opustila telesnú schránku.

Až pri prečítaní spomienok od apoštolky Rozy Markusovej som pochopil prečo. V jej spomienkach sa vysvetľuje, že **dar liečiacej sily sa nedá použiť, ak je človek v delíriu, pretože už odchádza, a vlastne, už by mal byť a vyvíjať sa v zahrobnom svete. Umelé vyživovanie takéhoto človeka je hriechom.** Zaiste, katolíci sa budú vyhradzovať, že to jest vražda, eutanázia. Áno, eutanázia je hriechom a ako hriech sa uvádza i v grálskej literatúre, v spise Zaviate doby sa prebúdzajú II, v príbehu Kasandra. A to v pasáži, kedy zranených trójskych vojakov chceli zabiť a tu vystúpila Kasandra voči tomu!!!

Avšak je rozdiel, keď človek trpí pod jarmom choroby a je pri plnom vedomí. Vtedy áno, podanie smrtiacej injekcie, aby bol oslobodený od bolesti je vraždou, pretože sa zabraňuje človeku možno v bolesti niečo odčiniť. A je rozdiel, kedy je už v delíriu, kedy sa už nedá použiť ani dar liečiacej sily pri vkladani rúk, kedy už zaňho pracujú iba prístroje a ľudský duch je na rozhraní dvoch svetov. Chcel by už vojsť do záhrobia a lekári ho tu umelo držia v hrubej hrubohmotnosti, namiesto toho, aby mu umožnili vývoj v jemnejších častiach stvorenia.

Filip Jendrichovský